

Prvních třináct mrtvých

Už okolo půl šesté nastoupilo první záchranné mužstvo s maskami. Během noci už jich pracovalo pět. Dostávali se do dolu číslo osm, kde kupodivu pomocná fárová klec nechyběla. Nacházeli jen mrtvá těla – pitva později ukáže, že „většina zranění byla způsobena padajícími trámy, uhelnými kameny, kusy železa a popáleninami“. Zachránci byli přiotráveni plyny a zvraceli. Skončili ve třetím patře dolu – kvůli jedovatým plynům nemohli dál.

Proto se záchranné práce omezily na zavádění čerstvého vzduchu do štol, což, jak se ukázalo, situaci nakonec jen zhoršilo.

Bylo jasné, že zatím není možné osazenstvo dolu zachránit.

Na místo byli mezitím staženi četníci a vojáci. U dolu se shromažďovali zoufalí a vykřikující příbuzní horníků. Ženy křičely: „Dělejte něco! Pusťte nás dolů! Máme tam své muže.“

V pátek 5. ledna došlo k dalším výbuchům. V dole opět začalo hořet. Lidové noviny místo katastrofy popsaly: „Je to jediná hromada troskek. Všude leží kusy železa a trámů, části střech a zdiva. Na dílenské budově stojící naproti dolu není jediné okno celé. Zaměstnanec, který pracoval v třídírně, byl tlakem vzduchu vymršťen až na dvůr.“

Celkem záchranáři vynesli na povrch 13 mrtvých. Příbuzní je identifikovali „až na trosky jediného těla, jež ohořelé a rozmetané byly vytaženy z náraziště Nelsona III“. Později o tom tisk uvedl, že „žena horníka Trojka z Oseka snad poznává svého muže“. Veřejnost byla otřesena.

Ještě čekáme v ustrnulém napětí

Karel Čapek tehdy napsal: „Ještě čekáme v ustrnulém napětí, kdyby aspoň jeden žijící byl zachráněn, ulevilo by se nám, chtěli bychom pomáhat rozpáčit ty zavalené stěny, abychom se dostali alespoň k jedinému kopáči, který ještě není mrtev.“

>> Záchrané práce byly v podstatě marné – výbuch, jedovaté plyny a následný požár nemohli zavalení horníci přežít.

Pomoci horníkům bylo ale těžké – jak bylo výše uvedeno, po výbuchu začalo v dole hořet, podle novinových zpráv se plameny vžaly ve třech čtvrtinách důlního pole. Bylo jasné, že v takové situaci se nikdo k zavaleným horníkům nedostane.

V sobotu 6. ledna 1934 byly všechny šachty uzavřeny. Podle tisku: „Teprve za několik měsíců se bude hledat cesta k mrtvým.“ Cílem opatření bylo zamezit přístupu vzduchu do

podzemí, a tak zlikvidovat požár. Zachránci už nezachraňovali životy, ale šachtu. Bylo ostatně nepravděpodobné, že by v hořícím dole zůstal někdo živý.

Mezitím už začala pracovat vyšetřovací komise, která hledala příčinu neštěstí. V pondělí 8. ledna se v patnáct hodin konal v Oseku pohřeb třinácti vytažených obětí. Předtím byly rakve s mrtvými vystaveny na osecském náměstí.

Pohřbu se účastnily také delegace horníků z celé republiky. Do místa neštěstí přišly stovky soustrastných telegramů. V den pohřbu se rozhoukaly sirény na

>> Karel Čapek o tragédii psal.
Foto archiv autorky

